

Özet

Bademağacı Höyüğü İlk Tunç Çağı Tabakalarında Bulunan Bir Çanak-Çömlek Grubu Üzerine Gözlemler

Bu makalede, Bademağacı (Kızılkaya)'nın İlk Tunç Çağı II tabakalarında son yıllarda ortaya çıkan ve "Kahvemsî Koyu Gri Açkılı Mallar" olarak adlandırılan çanak çömlek grubu tanıtarak, malzemenin çağdaş komşu bölgelerin çömlekçiliği ile kap tipolojisi bakımından olası ilişkileri ve bu bağlamda ortaya çıkan sorunlar irdelenmeye çalışılmıştır.

İnce ve orta irilikte mineral katkılı, kahvemsî koyu gri renkli olan hamur oldukça iyi pekişmiştir. Bazı kaplar kırıldığında, kesitlerinde beliren dikey tabakaların milföy hamuru gibi kolayca birbirinden ayrılabilirdiği görülmektedir. Parçaların yapım aşamalarının birinde çark kullanıldığını gösterecek hiçbir iz rastlanmamıştır. Bu mal grubunun karakterini belirleyen en önemli özelliklerden birisi olan açkılama, kapların iç ve dış yüzeylerine uygulanmıştır. Oldukça başarılı olan bu işlem sonunda, parçaların yüzeyleri neredeyse saydam bir görünüme kavuşmuştur. Fırınlama çok başarılı değildir. Kapların yüzeylerinde pişme sonucunda renk farklılıkları ve lekeler oluşmuştur. Yüzey renkleri, kahvemsî koyu gri ve koyu grinin tonlarındadır (Res. 10,11).

Bademağacı'nda İTÇ II'de ele geçen bir başka grup, "kırmızı astarlı, çarkta yapılmış" mallardır (Res. 8,9,12). Sözü edilen grup içinde Kahvemsî Koyu Gri Açkılı Mallar'ın Tip 1 (Res. 2,11e) grubuna biçimsel olarak uyan parçalar azımsanmayacak sayıda. Ayrıca her iki grup arasında yatay ilmik kulplar da ortak bir özellik olarak sayılabilir (Res. 13).

Kahvemsî Koyu Gri Açkılı Mallar'ın Bademağacı'nda ya da ona çok uzak olmayan bir bölgede İTÇ II sürecinin yerel çömlekçilik uygulamalarından biri ve özellikle Tip 2 (Res. 3,4,10,11a) ve Tip 3 (Res. 5-7,11b-d) gruplarının da, bu geleneğin özgün formları sayılabileceği kanısındayız. Bu mal grubunun Bademağacı'nda pek fazla sayıda bulunmamış olması, kapların bu merkeze başka bir yerden getirildiği olasılığını akla getirebilir. Ayrıca, bu mal grubunun kökeninin İTÇ'nin çok daha erken evrelerine geri gittiği ve bölgede çarkta yapılmış malların görülmeye başlamasından sonra eski önemini kaybettiği gibi bir fikir de ileri sürülebilir. Bu aşamada, olasılıklardan hangisinin daha güçlü olduğunu söylemek son derece güçtür. İleride, Bademağacı'nda kazılar daha geliştiğinde, Kahvemsî Koyu Gri Açkılı Mallar'ın durumunun bu merkezde çarklı malların varlığı ile birlikte tartışılması daha doğru olacaktır. Bademağacı'nın komşuları Elmalı ve Acıpayam Ovaları ile daha batıdaki antik Karia Bölgesi'nde gelecekte yapılacak kazıların, güneybatı Anadolu'da İTÇ II'nin başlangıcı ve gelişimi konusundaki bilgi boşluğunu doldurabileceği düşünülmelidir. Çömlekçilik konusunda da daha gerçekçi ve kapsamlı tartışma olanağının ancak o zaman doğacağı anlaşılmaktadır.